

Financováno
Evropskou unií

Ministerstvo
práce a sociálních věcí

Sekce: 2

Odbor: Koncepce soc. sl. a soc. práce

Oddělení: Soc. začleňování a soc. práce

POPSANÝ MODEL FUNKČNÍHO SYSTÉMU NÁVAZNOSTI PENITENCIÁRNÍ A POSTPENITENCIÁRNÍ PÉČE VČETNĚ NÁVRHU NA MOŽNÉ LEGISLATIVNÍ ZMĚNY/ÚPRAVY

Změna přístupu v práci s osobami před a po propuštění z výkonu trestu odnětí
svobody, reg. č. projektu CZ.03.03.01/00/23_057/0004619

9. ČERVENCE 2026
MPSV ČR

**Financováno
Evropskou unií**

Ministerstvo
práce a sociálních věcí

Název výstupu: Popsaný model funkčního systému návaznosti penitenciární a postpenitenciární péče včetně návrhů na možné legislativní změny/úpravy

Název projektu: Změna přístupu v práci s osobami před a po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

Registrační číslo projektu: CZ.03.03.01/00/23_057/0004619

Příjemce projektu: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Autoři: Mgr. Gabriela Svobodová, Mgr. Klára Soukupová, Mgr. Michal Šíp

Datum zpracování: Červenec 2026

Financování: Dokument vznikl v rámci projektu „Změna přístupu v práci s osobami před a po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody“, který je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus.

Obsah

Úvod.....	3
Terminologie procesní mapy	4
1. Nástup do výkonu trestu	5
2. Etablování ve výkonu trestu	8
3. Příprava na propuštění z výkonu trestu – realizace moderovaného setkání.....	11
4. První týdny po opuštění výkonu trestu	15
5. Stabilizace a reintegrace po výkonu trestu	17
Možné výsledkové ukazatele dopadu moderovaného setkání.....	19
Oblasti k metodickému dopracování	20

Úvod

Tento dokument představuje návrh modelu moderovaného setkání, který byl vytvořen a pilotně ověřen v rámci projektu. Model vychází z analýzy potřeb cílových skupin, participativní práce se zainteresovanými aktéry a zkušeností z pilotního ověření. Pilotní ověření neprokázalo potřebu zásadních legislativních změn; identifikovalo však několik oblastí vhodných k dalšímu legislativnímu nebo metodickému posouzení. Cílem je model je tedy optimalizovat přípravu osob ve výkonu trestu odnětí svobody tak, aby měly co nejlepší předpoklady pro úspěšné začlenění do společnosti.

Jádrem navrženého postupu je tvorba plánu podpory prostřednictvím moderovaného setkání. Tento postup je v dokumentu dále označován jako služba.

K představení služby je využita procesní mapa služby (v odborné literatuře také „service blueprint“). Tato metoda zachycuje cestu osoby ve VTOS a současně vymezuje činnosti profesionálů a institucí nezbytné pro realizaci podpory: viditelné intervence v přímém kontaktu, skryté činnosti pracovníků (příprava, koordinace a evidence) a podpůrné procesy a systémy (režimové, organizační, meziinstitucionální a informační). Analytickým přínosem mapy je možnost přesněji určit místa, kde mohou vznikat mezery v návaznosti podpory, duplicity činností, časové prodlevy nebo nejjasnosti v odpovědnostech a kde se osoba ve VTOS může v systému obtížně orientovat či ztrácet motivaci.

Procesní mapa zároveň vyznačuje oblasti, které je třeba dále zpřesnit prostřednictvím dalšího pilotního ověřování, metodických doporučení nebo systémových opatření. Tyto dosud nevymezené části jsou v mapě označeny jako „nespecifikováno“.

V dokumentu se používají zkratky SPV (sociální pracovník ve věznici) a SK (sociální kurátor)¹.

Terminologie procesní mapy

Termín	Co odděluje	Praktický význam ve VTOS
Linie přímého kontaktu	kroky osoby ve VTOS od viditelných intervencí	Umožňuje identifikovat momenty rozhodující pro zkušenost osoby: situace, v nichž je třeba zajistit srozumitelnost, motivaci, bezpečí a jasně další kroky.
Linie viditelnosti	to, co osoba ve VTOS vidí, od dění v zákulisí	Ve VTOS se mnoho zásadní práce děje mimo dohled osoby ve VTOS (domluvy, evidence, předávání); linie pomáhá rozhodnout, co má být osobě ve VTOS transparentně sděleno (např. kdo je koordinátor, co se právě vyřizuje a s jakým cílem).
Linie interní koordinace	činnosti zainteresovaných pracovníků od podpůrných procesů a „třetích stran“	Zviditelňuje místa, kde proces přechází do jiných institucí a systémů (navazující služby, režim věznice, podklady a IT), a kde proto často vznikají mezery v návaznosti.
Linie implementace	provozní podporu od metodického/řídícího nastavení	Je užitečná tam, kde zlepšení vyžaduje změnu standardů, metodik, kapacit nebo pravidel sdílení informací, což je typické pro meziinstitucionální procesy.

¹ Sociální kurátor je sociální pracovník obce s rozšířenou působností, který poskytuje podporu osobám po propuštění z výkonu trestu a dalším osobám ohroženým sociálním vyloučením.

1. Nástup do výkonu trestu

Rámcový cíl etapy	Identifikovat potřeby a rizika osoby ve VTOS na základě hodnocení SARPO a zpracovat tzv. Komplexní zprávu. Ta následně slouží jako podklad pro stanovení cílů a intervencí v programu zacházení.				
Hlavní aktéři a role	Osoba ve VTOS sdílí základní informace, obavy a očekávání. SPV provádí vstupní sociální šetření a převádí interpretaci SARPO do programu zacházení. Hodnotitelé SARPO (vychovatel, sociální pracovník, psycholog, speciální pedagog) vytvářejí odborný základ Komplexní zprávy. SK eviduje případ, zahajuje nízkoprahový kontakt depistážním dopisem a připravuje budoucí návaznost.				
Práce s motivací	Mapuje se postoj osoby ve VTOS k budoucnosti, připravenost ke změně a schopnost pracovat s identifikovanými riziky. Důraz je kladen na srozumitelnost, bezpečí a první dosažitelný krok, nikoli na zahlcení informacemi. Depistážní dopis zde plní funkci prvního orientačního a motivačního impulsu; jeho význam musí být osobě ve VTOS srozumitelně vysvětlen v navazujícím rozhovoru se SPV.				
Klíčové nástroje a časový standard	SARPO, Komplexní zpráva, vstupní sociální šetření, depistážní dopis, program zacházení, základní informační sdělení o tom, že příprava na propuštění probíhá od počátku výkonu trestu.				
Krok procesu	Krok osoby ve VTOS	Viditelné intervence (přímý kontakt)	Skryté činnosti pracovníků (SPV/SK)	Podpůrné procesy a systémy	Viditelné podklady, dopady na osobu ve VTOS
1. Vstupní orientace a sociální šetření	Osoba ve VTOS: adaptuje se na výkon trestu, sdílí základní situaci v bydlení, práci, rodině, zdraví, dlužích a dokladech. Cíl podpory: získat první realistický obraz o situaci a neponechat přípravu na propuštění až na závěr trestu.	SPV: vede vstupní rozhovor a vysvětluje, proč se zjišťují i témata důležitá pro období po propuštění. Další aktéři: podle potřeby navazují psycholog, vychovatel nebo speciální pedagog.	SPV: shromažďuje podklady, zapisuje základní sociální situaci a připravuje podklady pro týmové hodnocení. Odborný tým: koordinuje vstupní posouzení a sleduje průběh adaptace v nástupním oddíle.	Procesy a systémy: nástupní oddíl, interní režim věznice, evidence odsouzeného, spisová dokumentace.	Podklady: vstupní záznam, základní informace o průběhu práce s osobou ve VTOS. Osoba ve VTOS: Začínám chápat, proč se se mnou řeší i věci, které budu potřebovat po propuštění.
2. Zpracování SARPO a Komplexní zprávy	Osoba ve VTOS: poskytuje informace potřebné pro hodnocení rizik a potřeb; může doplnit, co považuje za své hlavní problémy a silné stránky. Cíl podpory: pojmenovat dynamická rizika a protektivní faktory, které lze v průběhu VTOS ovlivňovat.	SPV: srozumitelně vysvětluje, že SARPO není „nálepka“, ale podklad pro volbu podpory a programu zacházení. Komunikace: osoba ve VTOS dostává základní vysvětlení, co se bude se zjištěními dít dál.	Hodnotitelé SARPO: interpretují statické a dynamické riziko, protektivní faktory, sebehodnocení a adaptaci v nástupním oddíle. SPV: připravuje převod závěrů Komplexní zprávy do praktických témat práce s osobou ve VTOS.	Procesy a systémy: metodika SARPO, Komplexní zpráva, interní informační systémy, týmové sdílení ve věznici.	Podklady: Komplexní zpráva, přehled prioritních oblastí. Osoba ve VTOS: Začínám rozumět tomu, která témata jsou pro mě po výstupu nejrizikovější a co mi naopak může pomoci.

3. Depistážní dopis a první signál spolupráce	Osoba ve VTOS: dostává depistážní dopis od sociálního kurátora a zjišťuje, že pro období po propuštění existuje konkrétní kontakt a možnost podpory Cíl podpory: otevřít včas a nízkoprahově možnost spolupráce se SK a vytvořit první most mezi výkonem trestu a podporou po propuštění	SK: zasílá depistážní dopis s vysvětlením své role, kontaktem a informací, že výstup z VTOS lze připravovat koordinovaně SPV: v navazujícím rozhovoru ověřuje, jak osoba ve VTOS dopisu porozuměla, vysvětluje jeho smysl a pracuje s motivací tak, aby dopis nezůstal pouze formální informací.	SK: eviduje případ podle místní příslušnosti, připravuje a odesílá depistážní dopis a nastavuje možnost dalšího kontaktu SPV/SK: zaznamenávají reakci osoby ve VTOS, sdílejí základní informaci o vhodnosti další spolupráce a předcházejí duplicitnímu sběru údajů	Procesy a systémy: depistážní agenda SK, hlášenky a evidence ORP, pravidla sdílení informací, poštovní a případně online komunikační kanály	Podklady: depistážní dopis, kontakt na SK, záznam o reakci osoby ve VTOS Osoba ve VTOS: Víím, že existuje kurátor a možnost usnadnit si výstup z VTOS, ale potřebuji, aby se mnou někdo dopis srozumitelně prošel.
4. Převod zjištění do programu zacházení	Osoba ve VTOS: spolupracuje na tom, aby se priority ze SARPO promítly do konkrétních cílů a aktivit během VTOS. Cíl podpory: navázat práci ve výkonu trestu na budoucí plán podpory a snižování recidivního rizika.	SPV: prochází s osobou ve VTOS, na jakých tématech se bude pracovat – například bydlení, finance, závislosti, rodina nebo pracovní uplatnění. Motivace: vysvětluje vazbu mezi dílčími kroky v programu zacházení a bezpečnějším návratem na svobodu.	SPV: přepisuje zjištění do intervenčních cílů programu zacházení a plánuje návazné aktivity. SK: získává základní informaci o případu a očekávaném termínu propuštění pro budoucí návaznost.	Procesy a systémy: program zacházení, interní metodika, koordinace mezi SPV a dalšími zaměstnanci věznice.	Podklady: program zacházení, průběžný záznam priorit. Osoba ve VTOS: Nejde jen o formální papíry; mám první představu, na čem se má pracovat už teď.
5. Předběžné označení potřeby intenzivnější podpory	Osoba ve VTOS: je průběžně vyhodnocována z hlediska toho, zda pro ni bude později vhodná intenzivnější koordinovaná podpora. Cíl podpory: včas rozpoznat osoby ve VTOS s vícečetnými problémy, vyšším rizikem selhání nebo dezorientací v systému.	SPV: sděluje osobě ve VTOS, že pokud bude situace složitější, může být později nabídnuto moderované setkání a tvorba plánu podpory.	SPV/SK: průběžně sledují termín propuštění, motivaci, vývoj potřeb a potenciální vhodnost pro moderované setkání. Metodická rovina: lokálně se nastavují kritéria výběru a rozsah sdílených informací.	Procesy a systémy: kapacity SPV a SK, pravidla výběru osob ve VTOS, ochrana osobních údajů, interní evidence.	Podklady: interní poznámka o vhodnosti případu pro další koordinovanou práci. Osoba ve VTOS: Víím, že pokud bude moje situace složitější, existuje možnost domluvit pomoc víc lidí najednou.

2. Etablování ve výkonu trestu

Rámcový cíl etapy	Podpořit stabilitu, motivaci a postupné budování kompetencí osoby ve VTOS pro návrat na svobodu. Do 6 měsíců by měla osoba ve VTOS absolvovat alespoň jednu cílenou intervenci odpovídající prioritní potřebě.				
Hlavní aktéři a role	Osoba ve VTOS se účastní programu zacházení a reflektuje svou situaci. SPV průběžně aktualizuje zmapované potřeby, sleduje změny v dynamických rizicích a propojuje osobu ve VTOS s relevantními aktivitami. SK poskytuje základní informace o možnostech podpory po propuštění a podle délky trestu může konzultovat další kroky.				
Práce s motivací	Využívají se strukturované rozhovory, dílčí úspěchy, besedy a podle potřeby peer podpora. Cílem je, aby osoba ve VTOS začala rozumět systému pomoci a viděla v něm smysl pro sebe.				
Klíčové nástroje a časový standard	Program zacházení, průběžná aktualizace potřeb a rizik, tematické intervence, besedy služeb, peer kontakt, základní informování o roli kurátora a budoucí návaznosti podpory.				
Krok procesu	Krok osoby ve VTOS	Viditelné intervence (přímý kontakt)	Skryté činnosti pracovníků (SPV/SK)	Podpůrné procesy a systémy	Viditelné podklady, dopady na osobu ve VTOS
1. Průběžná práce v programu zacházení	Osoba ve VTOS: účastní se aktivit zaměřených na prioritní oblasti a postupně reflektuje, co pro ni má smysl. Cíl podpory: stabilizovat průběh výkonu trestu a posilovat dovednosti využitelné po propuštění.	SPV: vede průběžné rozhovory, vrací se k cílům programu zacházení a dává osobě ve VTOS zpětnou vazbu k dílčím krokům. Další aktéři: navazují odborné programy, vzdělávání, poradenství nebo léčebné aktivity podle potřeb.	SPV: vyhodnocuje posun osoby ve VTOS, zaznamenává změny a připravuje úpravy v návazných cílech. SK: u delších trestů může průběžně konzultovat očekávanou návaznost po propuštění.	Procesy a systémy: program zacházení, interní nabídka aktivit věznice, odborné programy, vzdělávání.	Podklady: průběžné záznamy o plnění cílů. Osoba ve VTOS: Nejsem jen pasivní příjemce režimu; postupně vidím, co mi může po výstupu skutečně pomoci.
2. Aktualizace dynamických rizik a protektivních faktorů	Osoba ve VTOS: mluví o tom, co se v její situaci změnilo – například v rodině, dlužích, motivaci, léčbě nebo představě o bydlení. Cíl podpory: udržet plánování živé a neopírat se jen o jednorázové vstupní hodnocení.	SPV: vrací se s osobou ve VTOS k prioritním oblastem ze SARPO a vysvětluje, jak souvisejí s dalším plánováním podpory. Motivace: pracuje s konkrétními dílčími posuny, nikoli pouze s abstraktním cílem „nerecidivovat“.	SPV: aktualizuje mapu potřeb a vyhodnocuje, která dynamická rizika přetrvávají a které protektivní faktory lze dále rozvíjet. SK: získává signály, kde bude po propuštění třeba rychlá návaznost služeb.	Procesy a systémy: průběžné záznamy, aktualizace programu zacházení, interní metodická práce s výstupy SARPO.	Podklady: aktualizovaná mapa priorit, pracovní poznámky k budoucímu plánu podpory. Osoba ve VTOS: Mám pocit, že se řeší moje aktuální situace, ne jen to, co bylo napsáno na začátku trestu.

3. Tematická beseda a informační orientace	Osoba ve VTOS: účastní se besedy se službami a získává první představu o tom, kdo jí může po propuštění pomoci a v jaké oblasti. Cíl podpory: snížit dezorientaci a přiblížit podporu konkrétním lidem a službám.	SPV: zajišťuje nebo moderuje besedu tak, aby odpovídala složení účastníků a jejich potřebám. Služby / aktéři: stručně a srozumitelně představují, v čem mohou pomoci; osoba ve VTOS slyší konkrétní možnosti, ne jen obecné informace. Peer: je-li to vhodné, přináší zkušenost člověka, který podobnou situaci zvládl.	SPV: vybírá vhodné účastníky besedy, připravuje obsah a po besedě ověřuje, co s osobou ve VTOS rezonovalo. SK: může být přizván už do této fáze, pokud to pomůže navázat důvěru před pozdějším setkáním.	Procesy a systémy: besedy služeb, interní harmonogram aktivit, seznam externích kontaktů, metodická příprava peerů.	Podklady: leták nebo stručný přehled služeb a kontaktů. Osoba ve VTOS: Získávám informace, které mi dávají smysl, a začínám si vytvářet představu, s kým chci dále jednat.
4. Navazující motivační rozhovor po besedě	Osoba ve VTOS: se SPV probírá, co z besedy využije a s kým by mělo smysl pokračovat v další fázi podpory. Cíl podpory: převést obecné informace do osobního významu a připravit podmínky pro pozdější plán podpory.	SPV: vede reflektivní a motivační rozhovor; pomáhá osobě ve VTOS pojmenovat, co je pro ni významné a čeho se obává. Motivace: nabízí, že další setkání bude zaměřeno na konkrétní řešení její situace.	SPV: zapisuje, které služby, témata nebo osoby jsou pro danou osobu ve VTOS relevantní a co bude třeba předjednat. SK: může být informován o předběžných prioritách případu.	Procesy a systémy: průběžná dokumentace, interní sdílení informací mezi SPV a SK v dohodnutém rozsahu.	Podklady: stručné zachycení témat, která s osobou ve VTOS rezonují. Osoba ve VTOS: Už lépe chápu, kdo mi může pomoci a že další schůzka nebude jen formalita.

3. Příprava na propuštění z výkonu trestu – realizace moderovaného setkání

Rámcový cíl etapy	Vytvořit realistický, sdílený a konkrétní plán podpory navázaný na program zacházení a potvrzený v rámci multidisciplinárního moderovaného setkání. Finalizovaný plán podpory má být dokončen nejpozději 4 týdny před propuštěním.
Hlavní aktéři a role	Osoba ve VTOS se aktivně podílí na plánování a přijímá odpovědnost za své kroky. SK vystupuje jako moderátor a budoucí koordinátor návazné podpory. SPV zajišťuje přípravu, logistiku a sdílí aktuální informace z výkonu trestu. Další aktéři – ÚP, NNO, poskytovatelé bydlení, zdravotní a adiktologické služby, PMS, rodina a peer pracovník – vstupují podle potřeb případu.
Práce s motivací	Osoba ve VTOS je vedena jako aktivní účastnice, nikoli pasivní příjemce pomoci. Informace se dávají postupně, plán je formulován srozumitelně a setkání navazuje na předchozí práci, nikoli na jednorázové zahlcení.
Klíčové nástroje a časový standard	Aktualizované výstupy SARPO v potřebném rozsahu, informační leták, souhlas se sdílením, kontaktní platforma pro vyhledání služeb, prezenční nebo online forma setkání, předvyplněná šablona plánu podpory, seznam účastníků a agenda.

Krok procesu	Krok osoby ve VTOS	Viditelné intervence (přímý kontakt)	Skryté činnosti pracovníků (SPV/SK)	Podpůrné procesy a systémy	Viditelné podklady, dopady na osobu ve VTOS
1. Výběr osoby ve VTOS pro moderované setkání	Osoba ve VTOS: je vytipována jako vhodná pro intenzivnější koordinovanou podporu, zejména při vícečetných problémech, dezorientaci v systému a alespoň základní motivaci. Cíl podpory: zaměřit kapacitu na případy, kde má multidisciplinární koordinace nejvyšší přínos.	SPV: s osobou ve VTOS předběžně otevírá možnost moderovaného setkání a vysvětluje, proč je jí tato forma podpory nabízena.	SPV/SK: posuzují termín propuštění, povahu potřeb, motivaci a reálný přínos setkání; zvažují, které služby bude třeba přizvat. Koordinace: ověřuje se regionální dostupnost navazujících služeb.	Procesy a systémy: kritéria výběru osoby ve VTOS, kapacity SPV a SK, interní evidence, regionální síť služeb.	Podklady: předběžné zařazení případu do přípravy moderovaného setkání. Osoba ve VTOS: Získávám signál, že moje situace se bude řešit konkrétněji a s více lidmi najednou.
2. Informování osoby ve VTOS a práce s motivací	Osoba ve VTOS: dostává srozumitelnou nabídku podpory, ví, co je cílem setkání a co se od ní bude očekávat. Cíl podpory: získat informovaný souhlas ke spolupráci a snížit odpor nebo nereálná očekávání.	SPV: vysvětluje smysl moderovaného setkání, hranice podpory, očekávání a roli jednotlivých aktérů. Materiály: předává informační leták a podle potřeby se k tématu vrací opakovaně, ne jen jednorázově.	SPV: připravuje srozumitelné materiály, plánuje termíny a eviduje, jak osoba ve VTOS nabídce porozuměla. Motivace: pracuje s obavou z „přemíry lidí“ a posiluje přesvědčení, že osoba ve VTOS zůstává spoluautorkou plánu.	Procesy a systémy: informační leták, pravidla věznice, program zacházení, metodická podpora motivační práce.	Podklady: informační leták k MS, stručné vysvětlení průběhu. Osoba ve VTOS: Ví, co se bude dít, proč budou jednotliví lidé přítomni a že se nejedná o schůzku „o mně beze mě“.

3. Souhlas se sdílením informací a aktualizace podkladů	Osoba ve VTOS: rozumí tomu, jaké informace budou sdíleny, proč a v jakém rozsahu. Cíl podpory: umožnit bezpečné předání vybraných informací tak, aby se zapojení aktéři nemuseli osoby ve VTOS opakovaně ptát na totéž.	SPV: vysvětluje pravidla sdílení, pracuje s obavami osoby ve VTOS a nechává prostor pro dotazy. Osoba ve VTOS: může vymezit, co je pro ni citlivé a co dává smysl sdílet pro účely plánování podpory.	SPV/SK: nastavují rozsah sdílených informací, zejména vybraných dynamických rizik, protektivních faktorů a praktických potřeb pro výstup. Evidence: zaznamenává se souhlas a připravují se stručné podklady pro setkání.	Procesy a systémy: ochrana osobních údajů, interní pravidla, formulář souhlasu, bezpečné komunikační kanály.	Podklady: souhlas se sdílením informací, stručný souhrn priorit. Osoba ve VTOS: Mám jistotu, že se nebudu muset znovu od začátku obhajovat a opakovat všechno každému zvlášť.
4. Úvodní kontakt sociálního kurátora	Osoba ve VTOS: se poprvé cíleně setkává se SK – osobně nebo online – a probírá s ním, co chce po propuštění řešit a co je nyní prioritní. Cíl podpory: udělat z kurátora viditelný budoucí kontaktní bod ještě před opuštěním VTOS.	SK: krátce mapuje situaci osoby ve VTOS, vyjasňuje očekávání a začíná ověřovat, co je po propuštění realistické. Online nástroje: pokud je to vhodné, využívá se videohovor jako legitimní alternativa k osobnímu kontaktu.	SK: vychází z vybraných výstupů SARPO a z informací od SPV; připravuje návrh účastníků a témat do setkání. SPV: zajišťuje technické a organizační podmínky pro kontakt.	Procesy a systémy: komunikační kanály, online nástroje, časové bloky, technika a bezpečnostní režim věznice.	Podklady: kontakt na SK, potvrzení termínu dalšího postupu. Osoba ve VTOS: Už vím, kdo je můj hlavní kontakt po propuštění, a mohu s ním konkrétně mluvit o tom, co mě čeká.
5. Využití platformy a výběr relevantních aktérů	Osoba ve VTOS: srozumitelně vidí, kdo může být do setkání přizván a proč. Cíl podpory: nepozvat „všechny možné“, ale pouze aktéry, kteří jsou pro daný plán podpory skutečně relevantní.	SK/SPV: s osobou ve VTOS procházejí okruh potřeb – bydlení, práci, finance, doklady, zdraví, závislosti a rodinu – a vysvětlují, který aktér může přispět k jejich řešení. Platforma: je-li dostupná, ukazuje se využití kontaktní platformy pro vyhledání služeb podle lokality a typu potřeby.	SK: využívá platformu nebo jiné databáze k dohledání služeb, ověřuje kapacity a kontaktuje poskytovatele. SPV: pomáhá s výběrem peer pracovníka nebo osoby s vlastní zkušeností, pokud to může zvýšit srozumitelnost a motivaci osoby ve VTOS.	Procesy a systémy: kontaktní platforma proVystup.cz nebo obdobný nástroj, regionální mapy služeb, interní kontakty, registr peerů tam, kde existuje.	Podklady: návrh seznamu účastníků a témat. Osoba ve VTOS: Nezůstávám u obecných slibů; začínám vidět konkrétní lidi a konkrétní služby.

6. Volba formy setkání a logistická příprava	Osoba ve VTOS: dostává jasnou informaci, zda bude setkání prezenční, online nebo hybridní a co od toho čekat. Cíl podpory: umožnit účast i aktérům, kteří jsou daleko od věznice, a současně udržet setkání technicky zvládnutelné.	SPV: prochází s osobou ve VTOS pravidla setkání, čas, délku, připojení a způsob vystupování jednotlivých účastníků. SK: potvrzuje agendu a očekávaný výstup – finalizovaný plán podpory.	SPV: zajišťuje místnost, techniku, přístupová oprávnění a bezpečnostní režim. SK: ladí strukturu setkání a dbá na to, aby agenda nebyla přetížená a osoba ve VTOS nebyla zahlcena.	Procesy a systémy: místnost, technika, videoplatforma, bezpečnostní pravidla a časové bloky.	Podklady: pozvánka, agenda, instrukce k účasti. Osoba ve VTOS: Víím, kdo přijde, proč přijde a jak bude schůzka probíhat; nejdu do neznámé situace.
7. Moderované setkání – zahájení a mapování priorit	Osoba ve VTOS: je na setkání přítomna jako hlavní účastnice, pro kterou se plán tvoří; společně se pojmenovávají priority a bariéry. Cíl podpory: sjednotit porozumění situaci a zaměřit se na několik klíčových témat s největším dopadem na výstup.	SK (moderátor): představuje aktéry, vyjasňuje cíl, pravidla a bezpečný rámec; překládá odborný jazyk do srozumitelné podoby. Aktéři: stručně potvrzují, v čem mohou pomoci; osoba ve VTOS může klást otázky a korigovat nepřesnosti.	SK: hlídá čas, strukturu a to, aby se diskuse nerozpadla do obecných rad bez výstupu. SPV: doplňuje aktuální informace z výkonu trestu a pomáhá zachovat návaznost na program zacházení.	Procesy a systémy: agenda, pravidla setkání, stručné podklady k prioritám, moderátorské kompetence SK.	Podklady: agenda, pracovní poznámky k prioritám. Osoba ve VTOS: Mám pocit, že všichni mluví o stejné věci a že se konečně skládá obraz toho, co mě po výstupu čeká.
8. Moderované setkání – vyjasnění rolí a finalizace plánu podpory	Osoba ve VTOS: spoluvytváří konkrétní kroky, termíny, kontakty a krizové varianty; rozumí, kdo je koordinátor a co bude první krok po propuštění. Cíl podpory: převést diskusi do konkrétní dohody s odpovědnostmi a časovým rámcem.	SK: vede dohodu „kdo, co, kdy a proč“; ověřuje porozumění osoby ve VTOS a nechává prostor pro nesouhlas nebo doplnění. Aktéři: přijímají konkrétní závazky – kontakt, rezervaci služby, podporu s doklady, bydlením, dávkami, léčbou apod. SPV: pomáhá se srozumitelným shrnutím a se sjednocením finální verze plánu.	SK/SPV: doladují proveditelnost kroků, kontrolují návaznosti a přepisují výstup do standardizované podoby plánu podpory. Koordinace: předjednávají navazující termíny a připravují předání po propuštění.	Procesy a systémy: šablona plánu podpory, evidence, tisk nebo bezpečné sdílení, předávací poznámka a kontaktní karta.	Podklady: finální plán podpory, seznam kontaktů, krizový scénář. Osoba ve VTOS: Odcházím s plánem, kterému rozumím; víím, co bude po propuštění prvním krokem a co dělat, pokud se situace zkomplikuje.

4. První týdny po opuštění výkonu trestu

Rámcový cíl etapy	Implementovat plán podpory a minimalizovat riziko institucionálního propadu. První kontakt osoby po propuštění se SK má proběhnout nejpozději do 3 pracovních dnů od propuštění a klíčové kroky mají být aktivovány do 30 dnů.				
Hlavní aktéři a role	Osoba po propuštění realizuje první kroky podle plánu podpory. SK přebírá koordinační roli a zajišťuje kontinuitu. Služby poskytují sjednanou podporu. SPV předává informace v dohodnutém rozsahu tak, aby se činnosti po propuštění zbytečně nedublovaly.				
Práce s motivací	Motivace se posiluje skrze rychlý první kontakt, konkrétní splněné kroky a ujištění, že i při selhání prvního pokusu je možné plán upravit a ve spolupráci pokračovat.				
Klíčové nástroje a časový standard	Plán podpory, kontaktní karta, předávací poznámka, telefonický nebo online navazující kontakt, aktivace služeb, podpora při vyřizování dokladů, záležitostí na ÚP, dávek, bydlení, léčby a dalších prvních kroků.				
Krok procesu	Krok osoby po propuštění	Viditelné intervence (přímý kontakt)	Skryté činnosti pracovníků (SPV/SK)	Podpůrné procesy a systémy	Viditelné podklady, dopady na osobu po propuštění
1. Den propuštění a aktivace prvního kontaktu	Osoba po propuštění: odchází z věznice s jasnou informací, komu se má ozvat a co má udělat jako první. Cíl podpory: snížit riziko, že osoba po propuštění zůstane bez orientace hned při výstupu.	SPV / věznice: při propuštění předává kontakty, připomíná první krok a potvrzuje, kdo je koordinátor na svobodě. SK: je připraven převzít návaznost podpory podle domluveného scénáře.	SPV: odesílá nebo potvrzuje předávací informaci pro SK v dohodnutém rozsahu. SK: hlídá termín propuštění a připravuje rychlé navázání kontaktu.	Procesy a systémy: režimové kroky při propuštění, kontaktní karta, předávací poznámka a telefonní spojení.	Podklady: plán podpory předaný osobě po propuštění, kontaktní karta. Osoba po propuštění: Jsem před branou a vím, co je další krok a komu mám zavolat.
2. První kontakt sociálního kurátora	Osoba po propuštění: se v prvních dnech po výstupu potkáva nebo spojuje se SK a společně ověřují, zda plán podpory odpovídá realitě. Cíl podpory: udržet kontinuitu a rychle zachytit změny oproti tomu, co bylo domluveno ve věznici.	SK: kontaktuje osobu po propuštění, zjišťuje její aktuální potřeby a ověřuje situaci v oblasti bydlení, dokladů, financí, zdraví a dalších bezprostředních témat. Online nástroje: tam, kde to usnadní dostupnost, může být první nebo mezikontakt veden telefonicky či online.	SK: aktualizuje plán podpory podle reality a prioritizuje první dosažitelné kroky. Koordinace: informuje navazující služby, že osoba byla propuštěna a že je třeba aktivovat sjednanou podporu.	Procesy a systémy: telefon, online spojení, záznam o prvním kontaktu, lokální dostupnost služeb.	Podklady: aktualizovaný plán, potvrzený termín dalšího kroku. Osoba po propuštění: Kurátor se se mnou spojil; nemusím vše vysvětlovat znovu od začátku a vím, co je třeba řešit bezprostředně.

3. Aktivace prvních kroků plánu podpory	Osoba po propuštění: řeší s podporou praktické kroky – doklady, ÚP, dávky, ubytování, kontakt se službami, léčbu nebo dluhy. Cíl podpory: převést plán podpory do viditelných úkonů, které stabilizují první období na svobodě.	SK: doprovází nebo koordinuje první kontakty podle plánu; pomáhá osobě po propuštění zvládnout to, co sama nezvládá nebo nedokáže včas zařídit. Služby: navazují sjednanou podporu a potvrzují první termíny nebo rezervace.	SK: průběžně vyhodnocuje, co se podařilo aktivovat a kde je třeba změnit pořadí kroků. Další aktéři: připravují konkrétní vstupy – registraci, příjem, poradenství, podporu s bydlením.	Procesy a systémy: ÚP, dokladové procesy, dávkové systémy, síť služeb, regionální kapacity.	Podklady: termíny, potvrzení o návazných krocích, seznam vyřízených úkolů. Osoba po propuštění: Spolu s kurátorem dělám první kroky a vidím, že se plán opravdu převádí do praxe.
4. Krátké navazující kontakty, peer podpora a krizový scénář	Osoba po propuštění: má možnost se rychle vrátit ke koordinátorovi, pokud se něco nedaří nebo hrozí krizová situace. Cíl podpory: udržet plán podpory živý i po prvním kontaktu a včas zachytit selhávání.	SK: vede krátké navazující kontakty, připomíná priority a podle potřeby zapojuje peer podporu nebo další službu. Peer: pomáhá osobě po propuštění orientovat se v běžných situacích a udržet motivaci, pokud je to pro případ vhodné.	SK: průběžně vyhodnocuje rizika, vede případové záznamy a rozhoduje, kdy je třeba intenzivnější koordinace. Koordinace: upravuje se krizový scénář, pokud původní plán nefunguje.	Procesy a systémy: telefon, krátký online kontakt, evidence průběhu podpory, síť služeb a krizové varianty.	Podklady: záznam kroků, upravený krizový plán. Osoba po propuštění: Vím, co se bude dít, pokud věci nevyjdou podle plánu; nezůstávám bez podpory.

5. Stabilizace a reintegrace po výkonu trestu

Rámcový cíl etapy	Podpořit dlouhodobou sociální stabilitu a snižovat riziko recidivy. Cílem je, aby osoba po propuštění po dobu minimálně 6 měsíců udržela základní stabilitu v bydlení, příjmu a kontaktu s podpůrnou sítí.				
Hlavní aktéři a role	Osoba po propuštění postupně přebírá odpovědnost za svou situaci. SK koordinuje podporu, ale snižuje její intenzitu podle vývoje případu. Komunitní služby zajišťují dlouhodobější intervence – zaměstnání, dluhy, léčbu, terapii nebo rodinnou podporu.				
Práce s motivací	Důraz se přesouvá od „prvního zvládnutí výstupu“ k udržení změny, posilování autonomie a práci s relapsem bez ztráty kontaktu se službami.				
Klíčové nástroje a časový standard	Průběžně aktualizovaný plán podpory, záznam plnění kroků, vyhodnocování prioritních rizik a protektivních faktorů, krizové varianty, dohoda o ukončení nebo předání podpory.				
Krok procesu	Krok osoby po propuštění	Viditelné intervence (přímý kontakt)	Skryté činnosti pracovníků (SPV/SK)	Podpůrné procesy a systémy	Viditelné podklady, dopady na osobu po propuštění
1. Monitoring plnění plánu a revize priorit	Osoba po propuštění: se se SK pravidelně vrací k tomu, co se daří, nedaří a co je potřeba změnit. Cíl podpory: průběžně upravovat plán podle reality a držet pozornost na několika klíčových oblastech, ne na celé citlivé dokumentaci.	SK: vede pravidelné krátké kontakty, reviduje priority a vyjasňuje další postup. Služby: poskytují zpětnou vazbu o tom, zda osoba po propuštění skutečně navázala kontakt a zda potřebuje další podporu.	SK: vede případové záznamy, hodnotí vývoj prioritních rizik a rozhoduje o intenzitě další koordinace. Koordinace: podle potřeby svolává dílčí případové domluvy s dalšími aktéry.	Procesy a systémy: případové vedení, evidence, sdílení informací v přiměřeném rozsahu, síť služeb.	Podklady: aktualizovaný plán podpory, průběžné záznamy. Osoba po propuštění: S kurátorem vyhodnocujeme, co funguje, co nefunguje a co musíme změnit.
2. Stabilizace v bydlení, práci, financích a zdraví	Osoba po propuštění: udržuje nebo rozvíjí stabilitu v hlavních oblastech, které byly označeny jako prioritní. Cíl podpory: přenést koordinaci od krizového zvládnutí k udržitelnému běžnému fungování.	SK a služby: pracují na dlouhodobějších cílech – stabilní bydlení, legální příjem, řešení dluhů, léčba, rodinné vazby. Osoba po propuštění: je vedena k tomu, aby část kontaktů zvládala samostatně bez trvalého zprostředkování.	Služby: zajišťují dlouhodobější intervence a předávají si relevantní informace o průběhu práce. SK: sleduje, zda se nezhoršují dříve prioritní dynamická rizika.	Procesy a systémy: komunitní služby, ÚP, bydlení, zdravotní a adiktologická péče, dluhové poradenství.	Podklady: potvrzené návazné služby a dlouhodobější plán práce. Osoba po propuštění: Neřeším už jen přežití prvních dnů; začíná být reálné, že se situace může stabilizovat.

3. Práce s krizí, relapsem a návratem ke spolupráci	Osoba po propuštění: ví, že selhání jednoho kroku neznamená konec podpory a že se může vrátit k dohodnutému koordinátorovi. Cíl podpory: zabránit propadu po dílčím selhání a zachovat kontakt se systémem pomoci.	SK: otevírá krizové varianty, pomáhá osobě po propuštění znovu se zorientovat a podle potřeby znovu aktivuje služby. Služby / peer: mohou podpořit osobu po propuštění v návratu k léčbě, práci, stabilnějšímu bydlení nebo jiné prioritní oblasti.	SK: vyhodnocuje míru rizika, zda je třeba posílit koordinaci nebo přizvat další aktéry. Koordinace: upravují se závazky a mění se pořadí kroků podle vývoje situace.	Procesy a systémy: krizový scénář v plánu podpory, dostupnost služeb, případná součinnost PMS.	Podklady: upravený plán podpory, dohoda o dalším postupu. Osoba po propuštění: Pokud některý krok selže, stále vím, na koho se obrátit a jak dále postupovat.
4. Vyhodno-cení, uzavření nebo předání podpory	Osoba po propuštění: společně se SK hodnotí, co bylo splněno, co zůstává otevřené a kdo bude podporu dále zajišťovat. Cíl podpory: ukončit koordinaci srozumitelně a bez náhlého přerušení.	SK: s osobou po propuštění vyhodnocuje naplnění hlavních cílů, uzavírá podporu nebo ji předává dál do stabilnější služby. Osoba po propuštění: dostává jasné shrnutí, na koho se může obracet i po snížení intenzity podpory.	SK: dokončuje dokumentaci, vyhodnocuje efekt podpory a rozhoduje o ukončení nebo předání případu. Služby: přebírají dlouhodobější podporu tam, kde už není třeba intenzivní koordinace.	Procesy a systémy: závěrečný záznam, dohoda o ukončení/předání, návazná síť služeb.	Podklady: závěrečné shrnutí, dohoda o dalším kontaktu podle potřeby. Osoba po propuštění: Rozumím, co se uzavírá, co pokračuje a na koho se mohu obrátit bez toho, aby se vše znovu rozpadlo.

Možné výsledkové ukazatele dopadu moderovaného setkání

Oblast	Ukazatel
Kontinuita podpory	Osoba po propuštění udržela kontakt se sociálním kurátorem a navazujícími službami po dobu alespoň 3–6 měsíců.
Stabilizace životní situace	Stabilní bydlení, legální příjem, řešení dluhů, stabilizace zdravotního stavu nebo léčby; lokálně je vhodné doplnit způsob ověřování.
Procesní orientace osoby po propuštění	Osoba po propuštění rozumí tomu, kdo je jejím hlavním kontaktem, jaké kroky má uskutečnit a co dělat v krizové situaci.
Koordinace aktérů	Nedochází ke zbytečné duplicitě mezi SPV, SK a navazujícími službami; role a odpovědnosti jsou srozumitelné.
Bezpečnostní a právní ukazatele	Recidiva není jediným měřítkem kvality, ale může být součástí širšího rámce spolu s kontinuitou podpory a stabilizací.

Oblasti k metodickému dopracování

Oblast	Doporučené dopracování
Výběr osob ve VTOS	Metodicky zpřesnit kritéria vhodnosti pro moderované setkání – termín propuštění, vícečetné problémy, dezorientace v systému, minimální motivace, případně další vodítka.
Sdílení informací	Dopracovat přesná pravidla, rozsah a kanály sdílení mezi věznicí, SK a navazujícími službami.
Plán podpory	Stanovit minimální standard plánu podpory – povinné sekce, vazba na dynamická rizika a protektivní faktory, jazyk srozumitelný osobě ve VTOS, krizový scénář.
Platforma a digitální nástroje	Vyjasnit preferovanou platformu pro dohledání služeb, pravidla jejího používání a technické požadavky pro online či hybridní setkání.
Role peerů a besed	Vymezit, kdy má smysl zařazovat besedy, peer podporu a osoby s vlastní zkušeností a jak jejich výstupy navázat na plán podpory.
Kapacity a dostupnost služeb	Průběžně mapovat regionální dostupnost bydlení, práce, odborné péče a dalších služeb, aby plán nevycházel z nereálných předpokladů.
Časové standardy	Udržet nebo lokálně potvrdit minimální časové standardy: vstupní mapa do 30 dnů, cílená intervence do 6 měsíců, finalizace plánu 4 týdny před propuštěním, první kontakt SK do 3 pracovních dnů po propuštění.